

MŪSŲ LIETUVA

NR. 13 (1443) XXVIII - 1976 M. BALANDIS - ABRIL 1 D.
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

LIETUVIŲ IMIGRACIJOS BRAZILIJON 50-METIS (1926-1976)

Širdies metas

Taip jau yra, kad žmogui reikalinga ne tik atvanga nuo kasdieninio darbo, bet ir dvasinė atgaiva. Kasdienybė yra milžiniška mašinerija, kurioje žmogus palengva dyla fiziškai ir dvasiškai. Fizinei atgavai reikia atostogų, poilsio, pabėgimo nuo įtampos. Dėlto visi kasmet reguliariai pasitraukia nuo kasdieninio darbo ir leidžia savo "broliui asilui" atsigauti. Visai kitokio pobūdžio yra dvasinė atgaiva. Jos neteikia nei kaitri pietų saulė, nei jūros bangos, nei golfas, nei žvejyba, nei kiti panašūs dalykai. Žmogaus širdžiai, t.y. vidiniam jo gyvenimui, reikia kitokių vertybių — tokių, kurių išorinis pasaulis negali duoti. Kaikas mano, kad tokios vertybės yra menas, literatūra, muzika, poezija ir pan. Išėitų, kad pvz. žmogus, įsigijęs daug paveikslų, muzikos plokštelių, poezijos knygų, romanu . . . jau gyvena pilnutinį dvasinį gyvenimą. Deja, taip nėra. Kultūrinės vertybės, tiesa, yra dvasinės, būtinos, tačiau anaipol jos nesudaro tokio pilnutinio lobio, kuris žmogų patenkintų. Jos prisideda prie žmogaus dvasios turinimo, prie jo horizontų praplėtimo, prie jo inteligencijos išskleidimo, bet nepadaro jo geresniu moraline prasme, neatsako į pagrindinius metafizinius jo gyvenimo klausimus. Visos kultūrinės vertybės yra didis žmonijos lobis, kuris betgi palieka žmogų pasaulėlyje, neužpildo širdies gelmių, trokštančių augštesnių dalykų.

Jei vien kultūrinės vertybės pajėgtų duoti žmogui pilnutinį gyvenimą, keltu jį į moralines augštas, tai šiandieną turėtume gana didelės tobulybės pasiekusią žmoniją.

Aplamai žmonija šiandieną yra daug mokytesnė, tačiau morališkai požiūriu nėra geresnė. Galėtume sakyti, žmonijos smegenys labai išaugo, sustiprėjo, bet jos dvasinė širdis nusilpo. Taip verčia manyti ir dažnai spaudos skelbiami nusikaltimai. Jie nuolat gausesėja. Jų autoriai nėra analfabetai, nemokšos, bet dažniausiai daugiau ar mažiau išsilavinę žmonės. Savo nusikaltimams jie panaudoja naujausius techniškus išradimus. Jų rankos nesulaiko net žiauriausia žmogžudystė. Jų žingsnių nesukliūdo nei mokslai, nei menas, nes jų širdyse trūksta pagrindinio stabdžio — moralės, kurią veiksmingai įkvėpti bei išugdyti gali tikta religija. Nusiukimas nuo jos atidaro kelius į nusikaltimą.

Religija yra pats giliausias žmogaus širdies balsas, randas kelią į Dievą. Kai jis pakankamai sustiprėja, tampa gyvuoju žmogaus kompasu, rodančiu kelią per įvairiausias painiavas. Bet, kaip patirtis sako, tas balsas turi būti nuolat gaivinamas, o ne slopinamas. Kitaip jis nugrimzta į pasamonės gelmes, tampa nebejaučiamu, nebegirdimu, ir žmogus lieka keleiviu be kompasu.

Krikščioniškos bendrijos tai mato, primena žmonėms, nors ir nevisuomet susilaukia sėkmės. Kasmet jos skelbia Gavėnios metą, kviečiantį visus atkreipti dėmesį į gelminį savo širdies balsą, jį atgaivinti, sustiprinti, kad jis būtų gyvenimo kelrodžiu. Tas atgaivinimas įvyksta atnaujinus savo ryšius su Kristumi. Jei kasdieninis gyvenimas dažnai tolima nuo Kristaus, tai Gavėnios metas turėtų vėl suartinti su Juo ir vesti į pilnutinį gyvenimą, kuris nėra įmanomas be religinių vertybių, t.y. be Dievo. O kai žmogus suartėja su Dievu, suartėja ir su žmogumi, tuo būdu atnaujindamas savąją bendruomenę. Pr. G.

T. 7.

PASAULIO LIETUVIAMS KUNIGAMS

Pasaulio Lietuvių Kunigų Vienybė skelbia šiuos 1976 metus Lietuvos Katalikų Bažnyčios Metais.

Pop. Pijus XI pasirūpino įsteigti nuo svetimųjų arkivyskupijų ar vyskupijų nepriklausomą Lietuvos bažnytinę provinciją, tai padarydamas 1926 m. bal. 4 d. raštu „Lituanorum gente“.

Jungiamės su visais lietuviais kunigais pasaulyje paminėti 50 metų sukaktį: asmeniškai, susirinkimuose, suvažiavimuose studijuojant Lietuvos Katalikų Bažnyčios padėtį; persekiojimo faktų skleidimu kovojant už brolių ir sesių tikėjimo ir religinės išraiškos laisvę; atnaujinant ir stiprinant tikinčiųjų lietuvių bendruomenes laisvajame pasaulyje.

Pasaulio Lietuvių Kunigų Vienybė susirinks iškilmingam posėdžiui Tarpt. Eucharistinio Kongreso metu rugp. 1-8, 1976 m., Philadelphia, Pa. Rugp. 1-8 dienas skelbiame Maldos Savaitę už Lietuvos Bažnyčią. Kviečiame lietuvius pasaulyje jungtis su mumis maldoje.

Su malda jungkimės ir auka. Kongreso lietuvių programa kainuos apie \$75.000,00. Prašau neatidėliojant padaryti rinkliavas bažnyčioje ir pasiūsti: Lithuanian Committee for the Eucharistic Congress, 1913 Wallace St., Philadelphia, Pa. 19130. Kongrese dalyvaus visos tautos, tik ne Lietuva. Mes ją atstovausime. Visi į darbą.

Prel. Jonas Balkūnas
Pasaulio Liet. Kun. Vienybės Pirmininkas.

PARTIJA BARA LIETUVOS INTELEKTUALUS

Žurnalas "Religion in Communist Lands", leidžiamas Anglijoje, 1975 Nr. 6, labai daug vietos skiria Lietuvai. Jo vedamasis ištiesai paskirtas Lietuvos problemoms. "Tautiniai ir religiniai jausmai yra labai aukštai susipynę Lietuvoje. Dėka nepriklausomybės 1918 — 1940 metų ir, nežiūrint toliau sekusios inkorporacijos į Sovietų Sąjungą, šita maža Pabaltijo valstybė išlaikė stiprią savo tautinę tapatybę ir smarkiai priešinasī sovietų valdžios pastangoms 'susovietinti' jos kultūra ir gy-

Amerikos krepšininkai Vilniuj

Vilnius. — "Tiesa" rašo, kad balandžio mėnesį į Sovietų Sąjungą atvyks JAV vyrų krepšinio rinktinė. Dvejas rungtynes amerikiečiai sužais ir Vilniuje. Numatoma, jog balandžio 20 d. užjūrio krepšininkų varžovais Vilniuje bus TSRS jaunimo rinktinė, o sekančią dieną Lietuvos komanda.

Ir katalonai nori atsiskirti

Barcelona, Ispanija. — Policija turėjo panaudoti griežtas priemones, kol išsklaidė kelių tūkstančių minią, reikalaujančią politinės amnestijos ir Katalonijai, šiaurės rytų regionui, nepriklausomybės nuo Ispanijos.

ventojus. Katalikų Bažnyčia yra įleidusi gilius šaknis Lietuvoje. Ji turi pasišventusių seklejų, kurie aktyviai protestuoja prieš Bažnyčiai uždėtus varžtus ir veda kovą už krašto tautinio charakterio išlaikymą". Taip pradedamas vedamasis.

Toliau rašo, kad nuo 1968 (sovietų invazijos į Čekoslovakiją metų) smarkiai puolami Lietuvos intelektualai. 1970 Lietuvos Rašytojų kongresas pasisakė už tai, kad rašytojai turi labiau kelti marksizmą - leninizmą savo darbuose; 1971 balandžio mėn. įvykęs Lietuvos Rašytojų plenumas pasmerkė kai kuriuos rašytojus už "socialinę apatiją" "už flirtavimą su mados reikalavimais", už "nepakankamą marksistinį išsilavinimą". Teko ir muzikams: šeštasis Lietuvos Kompozitorių kongresas pasmerkė Lietuvos muzikų "nukrypimus". 1972 filmų gamintojai buvo išbarti; 1973 lapkričio mėn. Lietuvos Dailininkų sąjungos suvažiavime jie buvo išbarti už "socialinio realizmo" principų nesilaikymą. Nepaliko nepalietas ir teatras: po 1970 — 1971 m. sezono sovietai neleido modernių Vakarų dramų ir reikalavo statyti propagandinius veikalus; Kauno valstybinio teatro direktoriaus Jono Jurašo veikalai buvo smarkiai cenzūros apkarpyti, o kai jis užprotestavo prieš tai, buvo atstatytas. Toliau plačiai aprašomos "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" (E.)

PRANEŠIMAS IŠ ITALIJOS

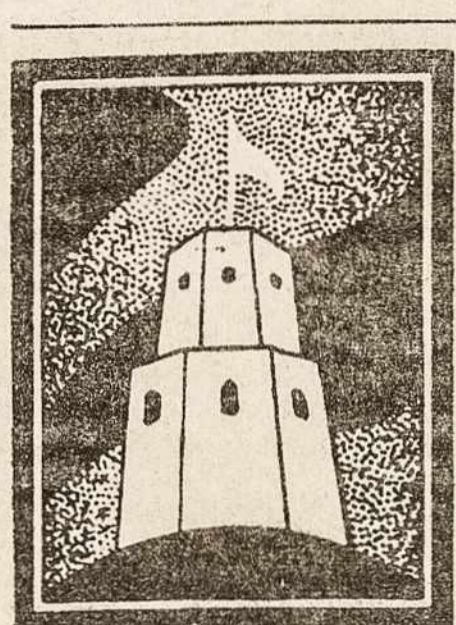
Laisvieji turi gelbėti pavergtuosius

Savaitraštis "La Discussione" kviečia italus į Kovalevo gelbėjimo akciją

Visame pasaulyje plačiai nu-skambėjo Vilniuje vykusio rusų biologo Sergijaus Kovalevo by-la ir jo pasmerkimas ilgiem pri-verčiamąjį darbo metam. Dau-gelio tautų radijas, televizija bei didieji laikraščiai apie tai išsamiai informavo visuomenę. Tačiau tai nepakeitė įvykių ei-gos. Kilnus ir nepalaužiamas ko-votojas prieš tironiją bei netei-singumą kaip didžiausias nusi-kaltėlis priverstas kentėti so-vietų kalėjimuose. Kad šio di-džio Lietuvos bičiulio ir žmo-gaus teisių gynėjo likimas nebū-tų pamirštas viešosios pasaulio opinijos, Lietuvos krikščionių demokratų sąjungos įgaliotinio Italijoje iniciatyva čia pradėta plati solidarumo akcija Sergijui Kovalevui išlaisvinti. Pirmieji į talką atėjo italų krikščionys de-mokratai. Alcide de Gasperi įsteigtas krikščionių demokra-tų politinės kultūros savaitraš-tis "La Discussione" š. m. sau-sio 19 d. laidoje tam reikalui paskyrė net du puslapius. Laik-raštis kviečia visus krikščionis demokratų ir visus geros valios žmones padėti išlaisvinti rusų biologą Sergijų Kovalevą. Laik-raštyje pateikiami du profeso-rius Andriejaus Sacharovo pa-reiškimai, padaryti Kovalevą su-ėmus ir jo teismo išvakarėse. Sacharovas ten gina savo drau-gą, su kuriuo jis kartu dirbo "Žmogaus teisėms ginti komite-te", tarptautiniame "Amnesty International" sąjūdyje, ir rei-ka-lauja jam laisvės bei žmo-gaus teisių respektavimo.

Kokie yra rusų biologo Kova-levo "nusikaltimai"? — klausia italų laikraštis ir cituoja Ele-nos Sacharovienės žodžius, pa-sakytus jai lankantis Romoje: "Sergijus Kovalevas yra švel-nus ir nepaprastai jautrus žmo-gus, kuris giliai išgyvena kitų kančias. Jis pats, būdamas neti-kintis, pasiaukuoja už tuos, kurie yra persekiojami dėl tikėjimo. Artimai bendradarbiaudamas su prof. Sacharovu, jis ypač gynė visų "sąžinės belaisvių" teises Sovietų Sąjungoje.

Antrasis Kovalevo persekiojī-mo motyvas, pastebi italų sa-vaitraštis, yra tas, kad sovietų valdžia visomis priemonėmis stengiasi sukliudyti betkokį so-lidarumo pasireiškimą tarp ru-sų ir kitų Sovietų Sąjungos tau-tų ypač dėl ideologinių ir reli-ginių skirtumų, kurie yra taip pavojingi komunizmui. Jau 1970 m. Sacharovui ir jo vadovauja-mam "Žmogaus teisėms ginti ko-mitetui" ypač rūpėjo įvairių reli-gijų — katalikų, ortodoksų,

baptistų, mahometonų ir ki-tų tikinčiųjų persekiojimai. Ko-valevas, dirbdamas komitete, vi-są dėmesį nukreipė į dramatišką Lietuvos katalikų būklę. Du milijonai tikinčiųjų Lietuvoje sudarė didžiausią tautų bend-ruomenę iš visų sovietų valdo-mų kraštų. Jis jais rūpinosi, padėjo leisti bei platinti "sam-izdat"-savilaidos būdu leidžia-mą informacijų biuletinį "Lietu-vos Katalikų Bažnyčios Kro-niką", kurios 20 numerių jau pasiekė laisvąjį pasaulį; pats vertė jos žinias į rusų kalbą ir kėlė Lietuvos klausimą. Taip pat jis kartu su kitais disiden-tais pasirašė pareiškimus dėl lietuvių kunigu, mokytoju, stu-dentu ir darbininkų kalinimo žiauriuose Mordovijos lageriuose už lietuviškos spaudos bei maldaknygių spausdinimą bei platinimą.

1974 m. gruodžio 23 d. KGB patvarkymu Kovalevo bute Maskvoje buvo padaryta krata, jieškant prieš sovietų santvar-ką nukreiptu įrodymu. Po 12-kos valandų darbo buvo konfis-kuota Solženicino "Gulago saly-nas", keli Rusijoje leidžiamos "Naujausiu Įvykių Kronikos" egzemplioriai, "Lietuvos Katali-ku Bažnyčios Kronika", sąrašas 135 Lietuvos politinių kalinių, kelios persekiojimus smerkian-čių pareiškimų kopijos, įvairūs užrašai ir laiškai, rašyti "Am-nesty International" centrui Londone. Tai buvo pakankami įrodymai didžiausio "nusikalti-mo" — laisvės siekimo. Po kra-tos Kovalevas ir jo žmona buvo ilgai tardomi. Gruodžio 27 d. Kovalevas buvo pakviestas į Lu-bianką ir čia suimtas. Po to bu-vo skubiai pervežtas į Vilnių ir čia patalpintas KGB kalėjime.

Beveik metam praslinkus, prieš Kalėdas Vilniuje įvyko Kovalevo teismas, kurį prof. Sacharovas pavadino "ciniška teisingumo parodija" prieš gar-bingą ir drąsų žmogų, pasišven-tusį ginti teisę. Sacharovo ir kitu Kovalevo draugu pastangos

dalyvauti teismo posėdžiuose buvo grubiai atmestos, pasiteisi-nant vietos stoka teismo salė-je. Publika sudarė civiliškai persirengę enkavedistai, kurie plojimais sutiko teismo spren-dimą. Kovalevas buvo nuteis-tas 7-eriem metam į priverčia-mųjų darbų stovyklą Mordovi-jos srityje, kurių ten priskaito-ma iki 400. Be to, baigęs kalėji-mo bausmę Kovalevas bus iš-tremtas trejiem metam į val-

džios nurodytą priverčiamąjį apsigyvenimo vietą.

Baigdamas straipsnį, italų krikščionių demokratų savait-raštis rašo: "Mes kreipiamės į visus, ypač tuos, kurie indife-rentiškai žiūri į kovą už žmo-gaus teises. Visus kviečiame pa-dėti tiem garbingiems ir drąsiem asmenim, kurie kovoja už žmo-gaus teisių respektavimą. Vie-šojo pasaulio opinija gali pakeis-ti jų likimą, kaip tai buvo pa-siekta rusų matematiko Pliušč atveju. Jis buvo paleistas iš psi-chiatrinės ligoninės ir galėjo emigruoti į Prancūziją. Viešojo pasaulio opinija gali išreikalau-ti laisvę ir biologui Sergijui Ko-valevui." Kl. R.

LAISVĖS ŠVENTĖ VENECUELOJE

Kalbėjo dr. V. Dambra • Dainavo sol. R. Mastienė • Grojo prof. D. Jakavičius • Šoko "Vaivorykštė"

AURELIJA ŽALNIERIŪNAITĖ

Vasario 15, sekmadienį, visos lie-tuviškos jėgos ir pakviestieji šio krašto valdžios žymieji asmenys rin-kosį į Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą Caracas mieste, Venecuelos sostinėje. Suvažiavo ne vien tik lietuviai, gyvenantieji iš-skaldytuose Venecuelos miestuose, bet ir grupės latvių, estų, ukrainie-čių su savo atstovais. Taip pat sku-bėjo Valencijos lietuvių tautinių šo-kių ansamblis "Vaivorykštė" su 17 asmenų, kurie turėjo net kelias va-landas važiuoti automobiliu.

Susilaukėm ypatingai garbingų svečių ir labai lauktų: tai Roma Mastienė, Čikagos lietuvių operos so-listė, ir muzikas prof. Donatas Jakavičius iš Venecuelos. Jų atvyki-mas pajvairino mūsų taip vienodą ir taip įprastą programą.

Minėjimas prasidėjo Mišiomis. Giedojo sol. R. Mastienė ir tarpais visi pamaldų dalyviai.

Oficialioji dalis prasidėjo salėj svei-kinimais, paskaita. Nepaprastai visus sudomino dr. Vytautas Dambra-va, dabar Amerikos ambasadoje už-imas labai augštą vietą. Mums, lie-tuviams, yra didelė garbė turėti lie-tuvių JAV ambasadoje Venecueloje.

Sol. R. Mastienė turėjo labai gra-žų repertuarą. Pirmoje savo koncer-to dalyje dėvėjo labai gražius tauti-nius drabužius ir padainavo 6 liau-dies dainas. Po trumpos pertraukė-lės pasirodė su gražia baline sukne-le — spindėjo kaip žvaigždė ir pa-dainavo dar 6 dainas — dvi iš jų ispaniškai; kitos buvo tarptautinės ir operų ištraukos. Džiugu, kad sol. R. Mastienė turėjo labai didelį pasise-kimą — publika prašė vis daugiau.

Scenoje pasirodė VLB centro val-dybos pirm. Vl. Venckus ir įteikė vieną plaketę visos Venecuelos Lie-tuvių Bendruomenės vardu, išreikš-damas padėką ir prašydamas, kad prisimintų Venecuelos lietuvius bū-dama toli nuo jų. Taip pat pasirodė jaunimas ir įteikė puokštes gražių venecuelietišku gėlių. Paskendo sol. R. Mastienė tarp gėlių, dovanų, fo-tografų ir plojimų.

Antrąją kultūrinės programos dalį atliko lietuvių muzikas ir profesorius Donatas Jakavičius. Jo koncertas taip sujaukino publika, kad verkda-

mas smuikas lydėjo verkiančias mo-teris. Buvo kažkas nepaprasto. Ypač Šimkaus "Kur bakūzė samanota" ne-viena priverstė pagalvoti ir susijau-dinti.

Trečioji dalis buvo pati spalvin-giausia, vikriausia ir gražiausia. Tai tautinių šokių ansamblis "Vaivorykš-tė", be kurio tikrai Vasario 16 mi-nėjimas būtų buvęs nepilnas. Tauti-niai šokiai daugiausia jungia jauni-mą. Nors čia gyvename 27 metus ir mūsų šokiai yra pažįstami visoje Ve-necuelos teritorijoje, jie niekad ne-būna nuobodūs. Jie išreiškia lietuvių būdą, dvasią, ritmą, primena čiuurle-nančius upelius, miškų ošimą, kai-miečių darbus ir t.t.

Aurelija Žalnieriūnaitė-de Ross pa-ruošė vieną iš šokių, kurį išmoko tautinių šokių vadovų kursuose Dai-navoje. Tai Žekelis. Kai pranešėja Danutė Statkutė-de Rosales pranešė, kad dabar bus tautiniai šokiai, publi-ka jai neleido baigti kalbėti — pa-sigirdo plojimas. Pirmąjį šokį Vėda-ras šoko abi grupės. Jos rugpjūčio mėn. lietuvių jaunimo stovykloje bu-vo išmokusios ir dabar reikėjo tik prisiminti. Iš viso šoko 13 porų. Koks gražumas! Visų veidai švietė jaunyste ir šypsena. Akordeonu gro-jo "Vaivorykštės" ansamblio narys. 19 metų jaunuolis, bet beveik profesijonalas Frederick Danius Ross Žal-nieriūnas. Jis labai gražiai into-navo pradžią. Publikos plojimai ly-dėjo visą šokį tarpais, kur būdavo pageidaujami, nes šis šokis charak-teringas porų pasikeitimu ir ploji-mu. Antras šokis buvo atliktas tik Valencijos jaunimo — tai Žekelis. Tai buvo didelė naujiena ir staig-mena Venecuelos lietuviams. Jis čia dar nebuvo matytas, gana sudėtin-gas, gražus ir sunkus; muzika 3 da-lių. Turėjome didelį pasisekimą.

Ketvirtoji dalis — vaišės. Visi pa-valgė ir dar liko kitai dienai. Per vaišes gavau daug gražių padėkos žo-džių ir sveikinimų už taip gražiai pa-ruoštus šokius ir taip pat kvietimą pašokti sekantį šeštadienį televizi-joje.

Neatskiriamas lietuviškos šei-mos palydovas — lietuviškas laikraštis.

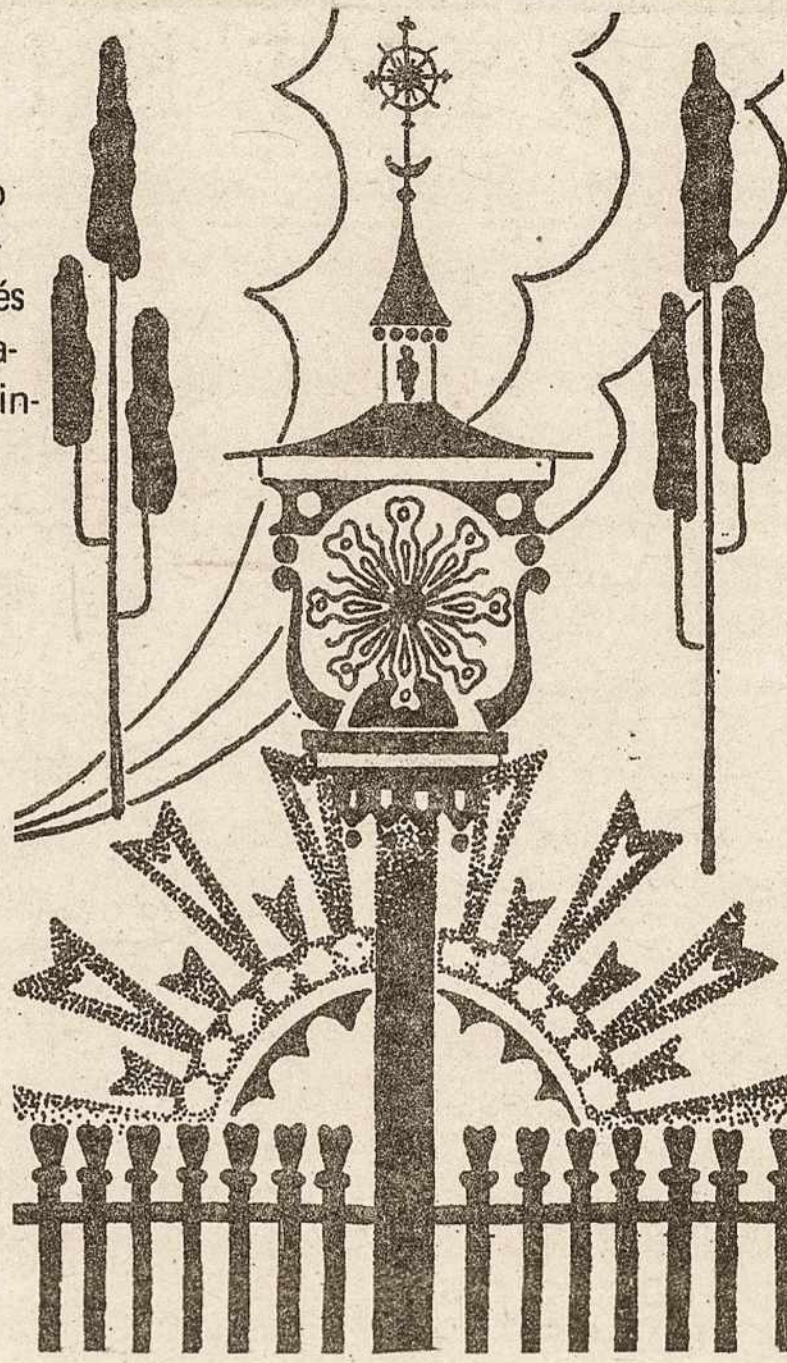
PILIORIAI NEPAJUDINAMI

(Red. pastaba: Kun. J. Šeškevičiaus paragintas parašyti atsiminimu iš savo ilgo gyvenimo (balandžio 11 jam sueis 88 metai), dr. Elizijus Draugelis jam įteikė šį aprašymėlį. Tikimės kad dr. Draugelis dar daugiau parašys, tiek savo įspūdžiu, nuotykių, tiek savų įžvalgų ir minčių.)

Pergyvenęs apščiai metų - sakysim, du pasaulinius karus - ir ypatingų ginklų vartojimą kurie žinoma, tarptautinės teisės yra draudžiami: nuodingų dujų vartojimą, sprogstančių kulku ir pagaliau net ugnies aparatų išradimą. Atrodo, karys ant kupros užsikabinęs lyg kuprinę - dėžę, kurios paspaudus mygtuką tryška ugnis ir toji ugnis dega bet kur užtikus. Nebūtinai, kad būtų lengvai degama medžiaga (medžio lentos, šiaudai) užtenka apšvirksinti akmenį ir ant jo liepsna laikosi tula laiką.

Aš tarnavau carų armijoje ties ežeru Narod netoli Vienvaus. Tai buvo vokiečių naujas išradimas. Nenuostabu, kad kareiviams kėlė siaubą ir jie viską metę bėgo į mišką, kur buvo 55-tos pėstininkų divizijos štabas. Aišku, aš buvau tik liudininkas, nes sužeistiems kariams aš palapinėje teikiu galimą pagalbą - gydymą. Nejaukus riksmas panikos apimtų karių: broleliai, viskas dega. Apkasai dega, akmenys dega.

Daug buvo momentų, kurie manęs tiesiog nelietė, bet nedaug reikėjo - galėjo ir paliesti. Pavyzdžiui, prijogęs ligi Naručio ežero, arklį palikau ir pririšau prie krūmų. Vokiečiai šaudė granatomis. Man reikėjo eiti į 218-to pulko štabą. Aš, pastebėjęs netoli štabo išraustą duobę, atsiguliau į ją. Šovinio šukės prašvilpė

virš mano pečių, bet tik nubraukė karišką rudinę. Grižtu atgal į pulką - ogi arklis guli krūmuose negyvas. Ir daugiau tokių. Užteks, jūs juos žinot.

Įdomių nuotykiu galėčiau paminėti, bet ir daug kas dalivavo karuose, galėtų prisiminti. Bet ką aš noriu pabrėžti, tai kad išlikt gyvam net nesužeistam - dėkoju Dievo apvaizdai - tai buvo stebuklas.

Kai 1917 m. vokiečiai vakarų fronte pir-

mą syk paleido dujas, mažai kas žinojo, kas tas per ginklas. Vokiečiai staug pakeitė kryptį ir rusus nubloškė netoli Variavos iki Brūzos upelio. Tada tai buvo mesta 5-oji pėstininkų divizija "užkimšti" prasiveržimą ir apsaugot Varžuvę. Naktį tamsu - į akį durk - nematysi... ..

Įsakyta ir man vykti į frontą. Buvau raitas. Jau buvau netoli Brūzos upelio. Nuo priešingo kranto ir buvo paleistos dujos (vėliau tik sužinojau jų sudėti - tai "chloretyl") Sako, vokiečiai turėjo specialias kaukes.

Fronto armijoje buvo nežmoniškas triukšmas, riksmas, kareivių vietinės veržės atgal į štabą.

Staiga ir mano arklis sustojo ir neklausė varomas link to upelio, link to pragaro. Pradėjo arklis klupti ant priešakinių kojų ir neklausė mano pentinų. Vėliau paaiškėjo: kad tos dujos buvo kiek sunkesnės už orą ir slinko pažemiu, maždaug pusantro metro aukščio. Todėl tikiame aukšty aš mažai dujų įkvėpavau ir likau gyvas. Tiesa - tulą laiką pakosėjau.

Dėkoju Dievui už suteiktą man malonę stebuklą. Argi negirdėjot daugiau panašių stebuklų? O kuo baigė vokiečių naciai? Hitleris? Kuo baigė rusų carai? Romanovų imperija?

Užtai aš manau, kad Dievas parodys stebuklą ir raudonasis rusų bolševikų "maras" dingis. Ir mūsų mažiukė katalikiška Lietuva ir vėl bus laisva. Taigi stebuklai vyksta... ir tikiu, kad Dievas pašigailės mūsų mažiukės katalikiškos tėvynės ir padarys stebuklą.

Žinoma, jeigu mes būsim to verti. Jeigu mes tapsim tais pilioriais, kurie palaiko Lietuvą - būtent nuoširdus tikėjimas ir atgaila savo padarytų klaidų.

Mūsų Katalikų Lietuvių Bendrija, Zelinos parapija - graži jos bažnyčia, kurią privalom visi lankyt ir melsti Dievo užtarimo.

Taigi broliai ir sesės tautietės, rodos ir viskas išmintingiesiems vieno žodžio pakanka.

Gyd. E. Draugelis

"LKB KRONIKA" I ITALŲ KNYGŲ SERIJĄ

Milanas. — Milane įsisteigė nauja knygų leidykla, pavadinta Solženicino raštuose minimu "Matrionos namų" vardu. Naujos leidyklos tikslas yra — leisti rusų ir kitų sovietų valdomų tautų disidentų veikalus ir raštus, kovojančius už žmogaus bei tautų teises. Leidykla yra suplanavusi keturias knygų serijas. Pirmojoje serijoje, pavadintoje "Dokumentai ir liudijimai", artimiausiu laiku bus išleisti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" dešimties pirmųjų numerių itališkas vertimas ir "Sacharovo tribunolo" Kopenhagoje aktai bei liudininkų parodymai.

"Matrionos namų" leidyklos įsisteigimas, kaip pažymi Vienos arkivyskupas Koenig viename prancūzų žurnale, aiškiai liudys netikėtą ir nuostabų religijos ir naujojo humanizmo atgijimą Rusijoje bei kituose sovietų valdomuose kraštuose ir duos naujų viltų visiems pavergtiesiems

bei kenčiantiems dvasinėse sutemoose.

Lietuviams ypač įdomu, kad "LKB Kronika" bus dar labiau išplatinta ir išgarsinta pasauly.

NAUJOS NEPRIKLAUSOMOS VALSTYBĖS AFRIKOJE

Gana smarkiai keičiasi Afrikos politinis žemėlapis. 1960 metais Afrikoje tebuvo 9 nepriklausomos šalys, o šiuo metu jų yra 42 respublikos, būtent:

Alžyro (Demokratinė Liaudies), Aukštutinės Voltos, Bostvanos, Burundžio, Centrinės Afrikos, Čado, Dahomėjos, Dramblio Kaulo Kranto, Egipto Arabų, Etiopijos Imperija, Gabono, Gambijos, Ganos, Gvinėjos, Kamerūno Jungtinė Respublika, Kenijos, Kongo (liaudies res.), Lesato Karalystė, Liberijos, Libijos Arabų, Malgašijos, Malavio, Malio, Maroko Karalystė, Mauricijus, Maurititanijos Islamo, Nigerijos Fede-

ratyvinė, Nigerio, Pietų Afrikos, Pusiaujo Gvinėjos, Ruandos, Senegalo, Siera Leonės, Somalio (demokratinė), Sudano (demokratinė), Svazilendo Karalystė, Tanzanijos Jungtinė Respublika, Togo, Tuniso, Ugandos, Zairo, Zambijos.

Taigi respublikos Afrikoje auga kaip grybai po lietaus.

Mšk.

Popiežiaus rinkimų tvarka

Vatikanas. — Vatikane buvo oficialiai paskelbta nauja Apaštališkoji konstitucija "Romano Pontifici Eligendo", nustatanti taisykles, pagal kurias turi vykti naujo popiežiaus rinkimai. Konstitucijoje taip pat nusakomos kardinolų kolegijos teisės ir galios, valdant Bažnyčią po popiežiaus mirties, prieš išrenkant naują. Konstitucija patvirtina nusistovėjusią tvarką, kad popiežių renka kardinolų kolegijos nariai. Nauja yra tai, kad konklavoje turi teisę dalyvauti tik tie kardinolai, kurie nėra

pasiekę 80-ties metų amžiaus ribos. Be to, nustatoma, kad konklavoje negali dalyvauti daugiau kaip 120 kardinolų. Naujas popiežius turi būti išrenkamas dviejų trečdalių ir vieno balsu dauguma. Kardinolų išrinktasis asmuo, jei yra vyskupas, tuojau tampa popiežium; jei dar nėra vyskupas, prieš paskelbiant jį popiežium, jam yra suteikiamas vyskupo šventimai.

Sovietai treniruoja palestiniečius

New York. — Sovietai pradėjo treniruoti Palestinos išlaisvinimo organizacijos narius vienoj Krymo bazėj. Ruošia karingus. Programa numatyta didelė — dvejų metų kursas. Yra žinoma, kad atvyko tarp 50 ir 60 jaunų kariūnų. Anksčiau toje bazėje buvo treniruojami kubiečiai, o dar neseniai angoliečiai, rašo "Newsweek".

TIESA IR GYVENIMAS

BŪRELIŲ PAŠNEKESIAI

Didžiai Gerbiamas Redaktoriau,

Tuoj po susitelkimo dienos (gruodžio 7) buvau žadėjęs su joje gvildentomis mintimis supažindinti skaitytojus. Tačiau atėjo kongresas ir visas dėmesys buvo skirtas jam. Tik dabar darbams aprimus, atsirado laiko tai padaryti. Tikiu, kad geriau vėliau, negu niekad. Tai siunčiu Jums medžiagą, kurią galėjau surinkti; tikiu, kad galėtų būti įdomi, ir kas nors galėtų ja pasinaudoti.

Su pagarba
K.J. Šeškevičius

Būrelių pašnekesiai vyko prieš paskaitas. Ir čia surašomos mintys kartais prieštarauja viena kitai, nes jos yra atskirų dalyvių nuomonės.

KAS YRA BAŽNYČIA? Kaip mes ją suprantame?

Bažnyčia yra maldos namai, kur tikintieji susirenka, susirenka išpažindami savo tikėjimą. Kiekvienas gali melstis bet kurioje vietoje. Bažnyčia yra skirta bendruomeninei maldai.

Bažnyčia yra mistinis Kristaus kūnas, kurs apjungia gyvus ir mirusius. Mes tikime į prisikėlimą ir amžiną gyvenimą.

Bažnyčia yra katalikų bendruomenė, kuri apjungia visas tautas, kurios laikosi to paties tikėjimo. Kristus yra šitos bendruomenės vadas. Kiekvienas turi jausti savo ryšį su bažnyčia. Jei visa tauta yra krikščioniška, tai mes bažnyčiai priklausome per tautą.

Bažnyčia yra vieta kur yra Dievas, kur mes jaučiamės arčiau Dievo. Tradicionalinė statybos forma nėra svarbu.

Bažnyčia yra maldos namai, susitelkimo vieta, kur švenčiamos šventos mišios.

Bažnyčia yra susirinkimo vieta, išgirsti viešpaties žodį.

Bažnyčia yra socialinė institucija, sukurta bendruomenės, kuri išpažįsta tą patį tikėjimą. Ji turi savo struktūrą vadovaujamą Popiežiaus. Jos tikslas saugoti tikėjimą, perduoti Kristaus mokslą. Bažnyčios yra šios bendruomenės „sede social“.

Bažnyčia, kaip bendruomenė kenčia dėl savo narių kaltės pav. tikėjimo stokos.

MALONÉ

Viešpaties dovana. Dievo premija. Laikina Viešpaties dovana kurią galime prarasti. Viešpaties gerumo pasireiškimas.

Malonė yra mums Viešpaties duoti talentai, kuriuos mes turime produktingai naudoti.

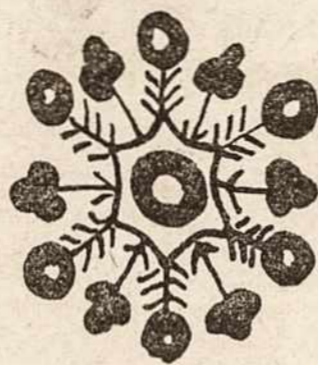
Nėra vidurio kelio (mais ou menos) ar mes esame Dievo malonėje ar ne.

Draugystė tarp Kristaus, Dievo ir žmogaus. Mes buvome padaryti pagal Jo paveikslą ir panašumą Malonė mus padeda labiau panašėti į Jį.

KA KRISTUS NORĖJO PASAKYTI ŠIAIS ŽODŽIAIS:

— „Kas ne su manim, tas prieš mane, ir kas su manim nerenka, tas barsto.“

Bet koks mūsų darbas ir pastan-

gos be Kristaus būtų bevaisės (dvasine prasme).

Tikinčiamam, pasišalinimas nuo Kristaus yra dvasinė mirtis. Kristus pastato dvi galimybes. Pasirinkimas vienos ar kitos reiškia apsisprendimą.

Bet koks darbas be Kristaus nieką neveda į išganymą.

Žmogus yra reikalingas Kristaus ir nuo jo pasitraukdamas sužeidžia save.

Be Kristaus nėra malonės, be Kristaus nėra išganymo.

AR MES ESAME KRIKŠČIONYS?

— Sekti Kristaus pamokymus —

MALDOS KALENDORIUS 1976

Už Lietuvos Laisvę ir Persekiojamą
Bažnyčią Lietuvoje

BALANDIS

*Kad lietuvų organizacijos ir šeimos didžiai
brangintų lietuvių kalbą ir papročius*

- 1 K Nukryžiuotojo Jėzaus Seserys, Šv. Roko ir Kazimiero mokykla, Brockton
- 2 P Nukryžiuotojo Jėzaus Seserys, Šv. Pranciškaus mokykla, Lawrence
- 3 Š Hobarto Lietuvių parapija, Australija
- 4 S Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapija, Chicago
- 5 P Kultūros Židinys — Tėvai Pranciškonai, Brooklyn
- 6 A Šv. Pranciškaus Seserys, Maspeth
- 7 T Nesiliaujančios Pagalbos Šv. Mergelės Marijos parapija, Cleveland
- 8 K Lietuvos Vyčiai #8, Hartford
- 9 P Lietuvos Vyčiai #1, Brockton
- 10 Š Lietuvos Vyčiai #3, Philadelphia
- 11 S Karalienės Angelų parapija, Brooklyn
- 12 P Lietuvos Vyčiai #5, Chicago
- 13 A Lietuvos Vyčiai #7, Waterbury
- 14 T Lietuvos Vyčiai #10, Athol-Gardner
- 15 K Lietuvos Vyčiai #12, New York
- 16 P Lietuvos Vyčiai #13, Chicago
- 17 Š Lietuvos Vyčiai #14, Cicero
- 18 S Šv. Antano parapija, Cicero
- 19 P Šv. Jurgio parapija, Rochester
- 20 A Šv. Jurgio parapija, Bridgeport
- 21 T Šv. Jurgio parapija, Niagara Falls
- 22 K Lietuvos Vyčiai #17, So. Boston
- 23 P Kettering ir Corby Lietuvių Katalikų Bendrija, Anglija
- 24 Š Lietuvos Vyčiai #18, Cambridge
- 25 S Šv. Antano parapija, Ansonia
- 26 P Birutės Draugija, Adroque, Argentina
- 27 A Lietuvos Vyčiai #19, Pittsburgh
- 28 T Lietuvos Vyčiai #24, Chicago
- 29 K Lietuvos Vyčiai #25, Cleveland
- 30 P Leicester Lietuvių Katalikų Bendrija, Anglija

Esame, Parabėns.

—Mylėti Dievą visa širdimi, visu supratimu ir artimą, kaip save patį.

Nesame — egoizmas neleidžia, aplinka nepadeda.

Reikia apsispręsti: būti krikščioniu ar ne?

Jei apsisprendžiame būti krikščioniu, reikalinga bažnyčia, kuri sujungia visus ir padeda (sudaro sąlygas) krikščioniškai gyventi.

Kunigų blogas elgesys trukdo būti gerais krikščionimis. Per daug formalumų bažnyčios apeigose, atstumia tikinčiuosius. Didžiausia kliūtis mes: nepažįstame Kristaus mokslo, nepažįstame ir Jo asmenybės, kad galėtume sekti.

Esame bet tradiciniai, tikėjimą turime kaip paveldėjimą iš tėvų.

Mes tikime ir išpažįstame tą tikėjimą, kaip teisingą. Daug kartu jaučiame Kristaus artumą mūsų gyvenime. Bandome sekti jo keliu.

Vieni mano, kad surado Kristų, kiti stengiasi jį ieškoti.

Vieni į Jį tiki, kiti mokinasi tikėti; tikėti jiems reiškia daug daugiau negu tik pripažinti Dievą viso tvėrėju.

Kiti tikisi, kad bažnyčia jiems parodys Kristų, tačiau nevisuomet supranta bažnyčios kalbą (Kalba „maneira diferente“)

Mišias ne visi suprato, kaip būtinybę, jie mato tik sunkią pareigą.

KOKIE KRIKŠČIONYS ESAME? (que tipo?)

Klaidingi dėl gyvenimo nuotaičių. Įvairiose padėtyse pasimetame ir nesielgiame krikščioniškai, nemokame nugalėti kliūčių, neįtektinai pažįstame mokslą ir klystame.

Daug kartų esame parizėjai.

Tikslas yra Meilė. Turime naudoti visus kelius, kurie veda į Meilę. Turime atsiminti Dievo įsakymus (visus dešimtis, ne kai katruos iš jų), turime naudotis antgamtinėmis priemonėmis, malda, sakramentais, mišiomis.

KA TURĖTUME DARYTI, KAD BŪTUME GERESNI KRIKŠČIONYS?

Pripažinti Šv. Tėvo autoritetą. Priklausyti bažnyčiai nesąlyginiai.

Tikėjimą ir religinę praktiką perduoti vaikams.

Dalyvauti bažnyčios rūpesčiuose ir padėti atlikti jos misiją.

Skaityti Šv. Raštą. Melstis, laikytis Vatikano II nurodymų, dalyvauti sąjūdžiuose.

Kur eini, lietuviškasis jaunime?

Mintys, gvildenamos studentų ateitininkų žurnale "Gaudeamus"

Tema "Lietuvybės ugdytas šeimoje" gvildena būrelis jaunimo kongreso dalyvių Argentinoje. Būreliui vadovavo Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

Neseniai, per ateitininkų suvažiavimą Toronte, vienas diskusijų būrelis iškėlė savotišką fenomeną, kurį būtų galima pavadinti socialine šizofrenija. Buvo iškelta mintis, kad Amerikos lietuvių gyvenimas yra perskeltas. Jo gyvenimo dvilypumą išryškina kontrastas tarp mokyklos ir lietuviybės tvirtovės — mūsų namų.

Peržengdami namų slenkstį, mes anapus paliekame savo akademinis rūpesčius, karjeros tikslus ir problemas: paliekam savo draugus, ar jie būtų žydai, airiai, ar WASPai. Mus apsupa namų atmosfera. Austos staltiesės, mediniai kryželiai, gintariniai papuošalai primena mums protėvių šalį. Mes vėl sutinkam lietuvių draugus, sužinom naujienas apie gimines Lietuvoje, pavartom lietuviškus laikraščius ir vėl kalbam lietuviškai. Ši lietuviška nuotaika mus lydi į susirinkimus, studijų savaitgalius, kursus ir t.t. Mes pereinam nuo vienos kultūros į kitą, tarytum užsidėdami legendarinę Januso kaukę.

Viena ir kita kultūra reikalauja mūsų riboto laiko ir sudaro konfliktus. Kartais pasijuntame, kaip dr. Doolittelio pasakiškasis Stumk-Vesk. Svarstom: ar praleist šį vakarą studijuojant biologijos egzaminus, ar rašant tą ilgą atidėtą straipsnį į "Gaudeamus"? Sprendžiam: ar susitikti su amerikiečiais draugais, ar eiti į lietuvių studentų susirinkimą? Turime savo tarpe šios dilemos pavyzdžių — kaikurie mūsų organizacijos darbuotojai ir veiklūs nariai net buvo nutarę laikinai nutraukti savo studijas, kad galėtų pilnai atsiduoti lietuviškam darbui.

Kartu dažnai išsivysto dar subtilesnis konfliktas. Namuose

mes esam įtakoj ideologijos, kuri yra giliai katalikiška, konservatyvi ir persunkta Europos vertybėmis. Tuo tarpu universitetuose mus supa liberalinė pasaulėžiūra, laisvamaniškas gyvenimo stilius, agnostikai ir ateistai profesoriai. Nė patys to nejudami, mes galim pradėti formuoti dvi skirtingas pasaulėžiūras dvejose skirtingose aplinkose. (...)

Reikia susitaikyti su mintimi, kad idėjas reikia suderinti su gyvenimo realybe. Pavyzdžiui, tas suvažiavimas arba studijų savaitgalis turės geresnę pasisekimą, kurio programoje numatytas ir linksmas vakarėlis. Tuo būdu augštesni tikslai, reikalauja drausmės ir pasišventimo, yra surišami su linksma gyvenimo puse.

Baigiant, reiktų atsiminti ir pasisavinti prof. Šalkauskio žodžius. Nors jis davė plačius ideologinius ir katalikiškus pagrindus atkū sąjūdžiui, yra sakęs, kad nė vienas jo projektas nebuvo pilnai realizuotas. Jis gerai žinojo skirtumą tarp idealistinių siekimų ir realios tikrovės. Jis apibūdina realistinio gyvenimo dramą: tikrovė "nepajėgia pakelti idėjos tobulu jos pavidalu; kiekviena idėja įsikūnija mūsų žemėje, nustodama pusės savo grožio". Neišvengiamai mes turim sutikti ir susiderinti su gyvenimo tikrove, bet atkū įsteigėjas mus skatina: "Tačiau būdinga yra tai, kad kiekvienas idealistas supranta tą gyvenimo dėsni, tačiau praktikoj jo nepaiso, nes negali paisyti. Idealisto prigimtis ir visa jo dvasios sąranga yra tokia, kad jis idėjai atiduoda pirmąją vietą ir gyvenimą lenkia pagal jos reikalavimus".

Taigi, kur tik mūsų ateities kelias vestų, keliuokim su idealistiška ateitininkų dvasia!

Kaip ten bebūtų, aš manau, kad niekas neužginčys, jog dvikultūriškumo plusai pilnai atsveria minusus. Naudinga mokėti dvi kalbas. Galimybė ne tik studijuoti, bet tikrai išgyventi du skirtingus politinius, istorinius, literatūrinius pasaulius praturtina žmogaus patyrimą ir charakterį!

Būdami lietuviais, mes esame nariai visuomenės, kurios nariai išskirstyti po visą pasaulį, bet ir glaudžiai susirišę. Nors su kiekviena karta ryšys su tėvyne neišvengiamai silpnės, kiti faktoriai atgaivins lietuvišką dvasią pasaulyje. Yra galimybė, kad ateityje palengvės emigracija iš tėvynės, ir nauji išeiviai įjautrins senuosius rūpintis Lietuvos reikalais. Taip pat, jei palengvėtų sąlygos aplankyti Lietuvą, daugeliui studentų tas ryšys atgaivintų tautinę sąmonę.

Vida Sidrytė

("Gaudeamus" 1975 m. 2 nr. šis rašinys pavadintas "Quo vadis ateitininke?", Red.).

BENDRADARBUJA ISTORIKAI

Lietuvos ir Gudijos Mokslo Akademijų istorijos institutai Minske pasirašė 1976 m. bendradarbiavimo sutartį. Lietuvos instituto direktoriaus B. Vaitkevičiaus pranešimu, su gudais bus aptartas Vilniuje ruošiamas "Lietuvos TSR istorijos" penktasis tomas, apimantis 1959-75 m. Vilniečiai istorikai turės progą susipažinti su gudų istorikų kolektyviniu darbu apie istorinius Gudijos ir Lietuvos ryšius.

SKAITYTOJAI

PASISAKO T. 7.

KONGRESO NEIGIAMYBĖS

Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese P. Amerikoje buvo gražių dalykų, bet buvo ir dėmių. Studijų savaitė Itaici vietovėje, Brazilijoje, buvo puiki. Nuostabiai gražiai jie ten surengė literatūros vakarą, kuris ilgai liks atmintyje. Deja, ir ten siautėjo "velnio lašelis". Teko pašalinti kaikuriuos Brazilijos lietuvių jaunimo vadovus.

Lietuviams turėtų atstovauti tinkamai parinkti jaunuoliai-ės, o ne pripuolamai surankioti asmenys. Jei kurio garbingo lietuvių šeimos sūnus siunčiamas atstovauti Š. Amerikos lietuviams, tai jis turi tinkamai atlikti savo pareigas, o ne ištisas dienas girtuokliauti. Tokius "atstovus" pasilaikykite sau. Mes tokių ir čia galime susirasti!

Ateityje nejunkite jaunimo kongreso su ekskursija! Visokie turistai, norintys įsigyti brangakmenių, aukso ir panašių dalykų, tenesimaisio kongrese. Juk kongresas skirtas jaunimui. Ir mes visi buvome tuo jaunimu susirūpinę. Deja, su tuo jaunimu mums teko mažiausiai bendrauti, nes reikėjo rūpintis atvažiavusiais svečiais, kurie kongresu visai nesidomėjo. Brazilijos lietuviai sudėjo ne tik nemažai aukų jaunimo kongresui, bet ir turėjo prisidėti prie kongrese nedalyvaujančių išlaikymo. Tie asmenys užėmė kongresinio jaunimo vietas privačiose šeimose ir dar sudarė daug rūpesčių, ypač kai negrįždavo laiku nakvynėn. Sugrįžę paryčiais norėdavo valgyti, ir neišmiegojusios šeiminkės turėdavo kepti kiaušiniene su lašiniiais.

Iš svetur atvykę nesidomėjo vietinė lietuvių veikla Brazilijoje, jieškojo pirkti ametistų, akvamarinų, žiedų ir kt. papuošalų sau arba savo giminėm. Tokiam reikalui nereikalingi kongresai — tam yra turizmo kelionės.

Halina Možinskienė

VEIKLIAUSIĄ LIETUVIŲ JAUNULIŲ IR JAUNUOLĖ IŠRINKS ČIKAGOS JAUNIMO CENTRO SUDARYTAS KOMITETAS: pirm. Pr. Nedas, I. Regionė, J. Paštukas, dr. A. Paulius ir S. Jėlionienė. Su tais išrinktaisiais visuomenė bus supažindinta specialiaame pobūvyje š.m. gegužės 8 d. Jaunimo Centre.

PARODĄ "LIETUVIAI AMERIKOJE", skirtą JAV 200 metų sukakčiai, rengia žurnalistas ir "Draugo" red. Bronius Kviklys. Jis turi surinkęs daug medžiagos iš lietuvių gyvenimo. Čikagoje paroda įvyks balandžio 2-4 d.d., o po to bus pervežta į Niujorką bei kitas lietuvių kolonijas. Jos rodiniai, apimdami laikotarpį nuo pirmųjų lietuvių atvykimo iki pokarinės DP bangos, lankytojus supažindins su lietuviškų organizacijų veikla, jų nuveiktais darbais, socialiniu gyvenimu.

KVEDARNOS VAISTINĖJE, Silalės rajone, buvo surengta įdomi paroda "Medicininiai straipsniai senuose lietuviškuose laikraščiuose". Su-
telkti rodiniai buvo 60-70 metų senumo.
V. Kst.

Domingo, 21 de Março, das 10:30 às 11:30 hs., aulas de conversação em lituano, à Rua Juatindiba, 28, Moóca. Haverá dois grupos: o primeiro para principiantes, com a Prof. Sílvia Bendoraitis. O segundo com palestras diversas, com a professora Zivile Juraitis. As aulas contínuam aos domingos. Domingo, 21 de Março, às 15 hs., reunião da comissão da secretaria do congresso, para por em ordem os documentos e papéis do congresso, no salão paroquial de São Casimiro.

Sábado e Domingo, dias 03 e 04 de Abril, Dias da Meditação Cristã, na Granja Vianna, em Cotia, para jovens de 14 anos para cima, sob a direção do Pe. Herman Sulcas e Pe. Antonio Saulaitis e um grupo de casais de Cotia. Inscrições nas casas paroquiais de Vila Zelina e Moóca. Uma boa preparação para a Páscoa.

Sábado, 10 de Abril, segunda reunião do Círculo Cultural de Jovens, às 19:30 hs., na casa da roquiãl de S. Casimiro, a R. Justinãiba 28. Quem se interessa pela cultura lituana, pode participar. Não há taxas nem lista de membros. Quem quiser contribuir com alguma apresentação em português pode se comunicar nas reuniões. segue um chá elegante. Na Primeira reunião em 13 de Março de 1976, houve apresentações de trajes típicos lituanos; história e características de seis danças folclóricas; e a lenda de Jurate e Kastytis. Tudo ilustrado com projeções e música.

Todos os Sábados, às 14 hs., reunião dos escoteiros e bandeirantes, na Casa de Juventude de Vila Zelina. Das 15 às 16 hs., aulas de lituano, formadas em vários grupos, de acordo com o conhecimento dos alunos, seguido por ensaios de dança e cantos do grupo "Rutele".

Em Julho, o Círculo Cultural promoverá alguns dias de estudos num sítio, sobre vários aspectos da cultura lituana. Haverá também um acampamento para crianças; e também, um, provavelmente curso intensivo de danças folclóricas lituanas, dirigido por uma professora dos EUA.

Mais uma idéia surgida no dia de estudos

Mais uma idéia surgida no dia de estudos de 22/2 foi concretizada. Em 13 de Março, no salão paroquial de S. Casimiro, mais de 35 pessoas jovens e adultos— se reuniram para assistir a uma bela apresentação sobre roupa típica lituana das seta principais regiões do país. Slides e projeções pelo espidioscópio mostram a história da roupa atualmente usada, a começar pelo século XIX.

Essa Lenda explica o aparecimento do âmbar no lituano. Participaram do grupo organizador: Lídia Ribliauskas, Leonice Rubliauskas, Paulo Jurgilas, Cristina Valavicius, Sandra Saldys, Roberto Saldys. Um Chá Mate com bolachas de primeira qualidade, terminou a reunião.

IRUTĖ ir KĖSTUTIS

IS JAUNIMO VEIKLOS

As amizades e contatos durante o Congresso da Juventude no começo deste ano, despertaram até nos mais tranquilos o interesse pela língua lituana, e assim publicamos uma lista de oportunidades.

Aqueles que realmente não tiveram hora disponível, podem aprender por correspondência; quem manda as lições, as corrige, etc., é o Sr. Alfonso D. Petraitis, Rua Nova York, n. 28 — apto. 32, 01259, S. Paulo, S. P. Não há limite de idade nem de conhecimento anterior do idioma. E funciona bem, por enquanto não há a melhor oportunidade são as aulas ministradas na Casa de Juventude de V. Zelina, S. P., atrás da Igreja S. José, aos Sábados, das 15 às 16 horas. Existem vários grupos, conforme o conhecimento geral dos participantes.

Aos Domingos, durante o intervalo dos ensaios de dança, há aulas para os principiantes e mais avançados, das 10:30 às 11:30, no salão paroquial de S. Casimiro, R. Juatindiba, n. 28 — Moóca.

A cultura em geral aparece em todas estas aulas. O grupo especializado, porém, e aberto a todos, conduzido em português, é o círculo cultural de jovens, que se realiza aos segundos sábados de cada mês, em casas particulares. Veja "Musu Lietuva", Para saber dos locais.

O Círculo Literário também anda de casa em casa, todos os últimos sábados do mês, e o idioma é o lituano. Geralmente tratam de literatura, com leituras e comentários, mas também se interessam pela arte, história e outros aspectos.

Também, há várias pessoas que estão dispostas a dar aulas particulares de língua lituana, bem intensivas, em diversos bairros da cidade.

CONCURSO

"50 Anos da Imigração Lituana"

- Colabore com ideias
- Use sua criatividade

Bases e Normas Gerais do Concurso:

Poderão participar do concurso

- pessoas de todo o Brasil
- de ambos os sexos
- de qualquer idade

Motivo da ideias criatividade:

O desenho deverá abranger um contexto geral que constará de

- Lituania
- Brasil
- Imigração
- Liberdade

Como concorrer: —50 anos

O participante deverá elaborar o seu desenho

—papel tamanho 15 x 22 cms., não importando o tipo de papel, que poderá ser de sulfite.

—o desenho deverá ser chapado, isto é, sem sombras, próprio para a impressão

—máximo 3 cores

mínimo 2 cores

—poderá enviar quantas ideias desejar.

O participante deverá fornecer os seguintes dados que deverão constar no verso da folha desenhada

- nome
- idade
- endereço
- cidade, estado

O desenho deverá ser entregue nos seguintes endereços:

50 M. Komitetas Rua Juatindiba, 28
CP 4421 ou Parque da Mooca
01000 - SP.- Capital 03124 - SP, - Capital

Os trabalhos premiados passarão a ser propriedade do Comitê, o qual ficará os direitos reservados para a utilização:

—em exposição e/ou publicação no seu todo ou em partes ou com modificações em qualquer tempo e local

SELEÇÃO

Serão selecionados 3 ideias:

1 prêmio - Cr\$ 500,00

2 prêmio - Cr\$ 300,00

3 prêmio - Cr\$ 200,00

Data de Entrega - até o dia 10 de maio 1976

D. BASTYS

LITERATŪRA • DAILĖ • MOKSLAS

Vincas Kudirka ir Vasario 16

Antrą Toronto šaulių kuopos premiją laimėjęs rašiny

Vincas Kudirka gimė 1858 m. gruodžio 31 d. Paežerių kaime, Vilkaviškio apskrityje, turtingo ūkininko šeimoje. Jis greit sulenkėjo, skaitė lenkiškas knygas ir bendravo su lenkais. Baigusį 4 klases, tėvas vertė stoti į kunigų seminariją, bet Kudirka iškovojo dar dvi klases. Baigęs 6 klases, įstojo į kunigų seminariją. 1879 m. išstojo iš seminarijos ir grįžo į Marijampolės gimnazijos VII klasę. 1881 m. baigė gimnaziją ir įstojo į Varšuvos universitetą. Vienerius metus pastudijavęs filologiją, perėjo į medicinos fakultetą.

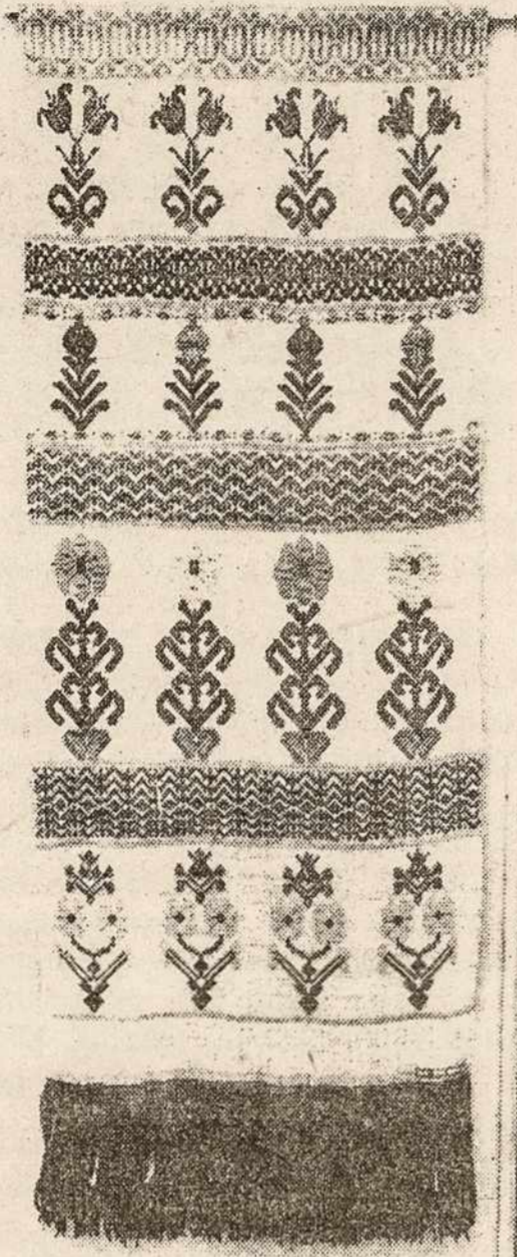
Varšuvoje Kudirka jautėsi esąs lenkas ir draugavo tik su lenkais. Kai jis perskaitė pirmąjį "Aušros" numerį, atsivertė ir pasidarė stiprus kovotojas už lietuviybę. 1885 m. "Aušroje" buvo išspausdintas pirmas jo eilėraštis. 1889 m. Kudirka baigė medicinos mokslą ir, grįžęs į Lietuvą, įsikūrė Šakiuose. Studijavo mediciną, kad galėtų sugrįžęs į Lietuvą kitiems padėti. Čia jam dirbti buvo labai sunku. Nors sveikata iro, jis rašė ir dirbo lietuviybei.

1895 m. gydėsi Kaune, 1897 m. Austrijoje. Grįžęs įsikūrė Naumiestyje, redagavo "Varpą", rašė jau gulėdamas lovoje. Mirė 1889 m. lapkričio 16 d. Naumiestyje. Kudirka buvo švelnus, linksmo būdo, mėgo pasilinksinti, šokius, dainą.

Didžiausiu Lietuvos priešu Kudirka laikė rusus ir prieš juos kovojo. Jis daug rašė straipsnių, kuriuose mėgino įrodyti spaudos draudimo netikslumą. Antras lietuvių priešas buvo lenkai. Kudirka kovojo ne tik su lietuvių priešais rusais ir lenkais, bet ir su lietuvių ydomis: bailumu ("kinkų drebėjimu"), tinginyste, nesantaika ir skaldymusi į partijas ("Ne taip dryžuotos kelnės") ir t.t. Aprašydamas vieną seniųjų parodą, jis gėdino lietuvius, kalbėdamas lyg senovės karžygio lūpomis, kad jie, turėdami menkus ginklus, vis dėlto tėvynę apgynė, o dabar lietuviai sumenko.

Kudirkos reikšmė lietuvių tautai yra didelė. Jis, būdamas vienas iš "Varpo" steigėjų, redaktorių, ideologų, formavo ano laiko lietuvių visuomenę, ją sąmonino ir pats savo pavyzdžiu iškilo kaip žymiausias XIX amžiaus pabaigos kovotojas už lietuviybę.

Kudirkos idealas buvo tautos vienybė, kova prieš lietuvių nautinimą. Kaip Lietuvos him-

Montrealietės Genės Montviliensės išaustas sieninis kilimas. Su šiuo kūriniu autorė dalyvavo "Vaivorykštės" tautodailės parodose Montrealyje, Otavoje ir kitur

Nuotr. B. Čeponkaus

no autorius, jis ir dabar teberodo pagrindinius lietuvių idealus.

Literatūroje Kudirka pasireiškė kaip vienas pirmųjų lietuvių realistų rašytojų. Jo raštai turėjo daug įtakos kitiems lietuvių rašytojams. Jis buvo pirmasis mūsų literatūros kritikas.

Vincas Kudirka mirė prieš Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą. Jis buvo vienas iš kelių žmonių, kuris didžiausios itakos padarė jos paskelbimui. Tam organizuojant nereikia masės žmonių, užtenka kelių gabių pasiryžėlių. Kudirka tai išreiškė per laikraštį "Varpas", kurį jis redagavo. Jo tikslas buvo atlietuvininti ir Lietuvos miestus, kurie anais laikais buvo labiausiai sulenkėję.

"Aušros" tikslas buvo parodyti lietuviams, kas jie buvo praeity, kaip yra spaudžiami dabar ir kokią turi susikurti sau ateitį. Daug dėmesio buvo krepiama į praeitį. "Aušra" norėjo pažadinti tautinę lietuvių savigarbą ir savo krašto meilę. Taip pat ji kėlė savos kalbos meilę, rodė, kad ji ne tik nemenkesnė už kitas kalbas, bet daug kuo net pranašesnė. Kalbėdama apie

dabarties laikus, "Aušra" kėlė lietuviams ir jų kalbai daromas skriaudas mokyklose bei administracijos įstaigose, peikė lenkinimą per bažnyčias, paliesdavo taip pat visuomeninius ir ekonominius lietuvių reikalus, įdėdavo liaudžiai skiriamų mokslo žinių apie žemės ūkį, sveikatos reikalus ir t.t.

Laikraštis "Aušra" buvo skatinimas Kudirkai. Todėl 1889 m. jis pradėjo leisti mėnesinį laikraštį "Varpas". Tas laikraštis turėjo nepaprastą reikšmę visam vėlesniam tautiniam sąjūdžiui "Varpas" pradžioje stengėsi tikrai pažinti lietuvius ir jų gyvenimą. Jame atsispindėjo visi lietuvių visuomenės sluogsnų reikalai. "Varpas" laikėsi principo: lietuviai turi pasitikėti tikrai savo jėgomis ir dirbti, nelaukdami jokių politinių atmainų. "Aušra" daugiau dėmesio kreipė į kultūrinius reikalus, o "Varpas" į ekonominę lietuvių gerovę, nes tikėjo, kad tauta galės greičiau išsivaduoti iš svetimųjų globos tik ekonomiškai ir kultūriškai sustiprėjusi. "Varpas" taip pat skatino politinį Lietuvos savarankiškumą, ragino kovoti su priespauda ir priešintis valdžios priemonėms.

Dabartinis Lietuvos himnas

Lietuva, tėvynė mūsų, tu didvyrių žeme!

Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia.

Tegul tavo vaikai eina vien takais dorybės.

Tegul dirba tavo naudai ir žmonių gėrybei.

Tegul saulė Lietuvos tamsumus prašalina,

Ir šviesa, ir tiesa mūs žingsnius telydi.

Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse,

Vardan tos, Lietuvos, vienybė telydi!

VINCAS KUDIRKA

Seinų lietuviai klierikai apie 1880 m. tam tikromis progomis pradėjo giedoti tautinį himną iš Adomo Mickevičiaus **Pono Tado** "Tėvyne, Lietuva, tu kaip sveikata". Susivienijimas Lietuviškų Katalikų Draugijų po pamaldų giedojo himną "narodavą lietuviszką". Dr. Pietaris siūlė priimti "Dievas galybių su mumis, Dievas Jokūbo — apgynėjas mūsų". 1898 m. "Varpo" 6 nr. buvo išspausdintas dabartinis Kudirkos parašytas himnas. "Lietuva, tėvynė mūsų" buvo pirmą kartą sugiedotas 1905. VI. 6 Vilniaus miesto teatre.

Eilėraštis "Lietuva, tėvynė mūsų", parašytas 1898 m., vėliau tapęs Lietuvos himnu, sintetškai sujungia romantinį idealizmą, skatindamas iš praeities stiprybės semtis, ir pozityvų realizmą, liepdamas dirbti tėvynės naudai ir žmonių gerovei!

Literatūra: J. Masilionis, LIETUVIŲ LITERATŪRA; A. Šapoka, LIETUVOS ISTORIJA.

Vida Turūtaitė

Tėviškės Žiburiai

POPIETĖ SU JURAŠAIS

Š.m. vasario 1 d. Marijos auditorijoje Chicagos visuomenė turėjo progos susitikti su praėjusiais metais iš okupuotos Lietuvos atvykusiais intelektualais Jonu ir Aušra Jurašais. Popietę atidarė ir svečius pristatė komiteto pirmininkas dr. Jonas Valaitis.

Pabaigoje scenoje pasirodė pirma Jonas, o paskui Aušra Jurašai. Jie savo žodžiuose džiaugėsi lietuviška kultūrine ir politine veikla, skatino ir toliau tuo keliu eiti, žadėdami ir patyts į ją įjungti. Čia išleista knyga, mokslo veikalas ar žurnalas randa atgarsį ir tėvynėje, nors jų ir neįsileidžiama. Veikiančios mokyklos Lietuvoje yra žinomos ir jomis džiaugiamasi. Kiekvienas ryškesnis lietuvių pajudėjimas - vaidinimai, teatro festivaliai, lietuvių mokslininkų simpozijumai, sukakčių prisi-

minimai ar jubiliejai, šokių ar dainų šventės, tėvynėje yra ne tik žinomos, bet jomis didžiuojamasi. Tik laisvojo pasaulio lietuviai turi progos pasakyti tiesos žodį, kai tauta yra komunistinės letenos prispausta ir persekiojama. Tautos norus ir valią išreiškia leidžiama Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika. Nežiūrint persekiojimo ir didelių bausmių, KRONIKA eina ir gaivina lietuvišką dvasią. Siūlė skaityti ir remti jos leidimą ir tuo padėti jai išsilaikyti. Dėkojo už nuoširdų priėmimą ir šiltą jų sutikimą.

Pirmyn į kovą už tėvynę,
Už brangią žemę Lietuvos!
Garbė tėvams, kurie ją gynė
Ir kas už ateitį kovos!

Malronis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ RASYTOJŲ DRAUGIJA pasipildė 12 naujų narių. Draugijon įsijungė: Sorbonnos universiteto prof. G. Matore, prancūzų kalbininkas, mokantis ir lietuvių kalbą, dėstęs Kauno universitete, vedęs lietuvaite; I. Meras, žydų kilmės lietuvių rašytojas, išleisdinęs du romanus, novelių knygą ir apsakymų rinkinį jaunimui, šiuo metu gyvenęs Izraelyje; Pr. D. Girdžius, montrealietis, išleisęs literatūrinių samprotavimų knygą "Tos pačios motinos vaikai"; A. M. Jurašienė, 12 metų dirbusi redaktore "Vagos" leidykloje, parašiusi apysakų knygą "Miesto madrigalai", literatūrinės kritikos veikalus "Kasdieniniai kolumbai", "Kritikos štrichai", šiuo metu su šeima gyvenanti Niujorke; A. Radžius, baltimoretis poetas, rinkinių "Paukščių takas" ir "Balto mėnulio miestas" autorius; R. Vėžys, satyrin linkstantis čekagietis poetas, išleisęs vieną rinkinį. Draugijon taipgi priimtos jaunosios kartos poetės — E. Juodvalkytė, Ž. Bilaišytė, A. Pečiūraitė, T. Pautieniūtė-Bogutienė, seselė O. Mikailaitė, M. Pakalniškytė-Girniuvienė.

L. RASTENYTĖS - LAPINSKIENĖS Čikagoj įsteigtas lėlių teatras tris spektaklius jau surengė ir amerikiečiams. Lietuviškas pasakas "Dailidė, Perkūnas ir velnias", "Liepsnabarzdis", "Petriukas ir vilkas" anglų kalbon išvertė pati šio teatro vadovė ir rež. L. Rastenytė-Lapinskienė. Be jos, teatre dirba Audrius Viktoras ir Rasa Kaminskaitė.

SU LIETUVIŲ RASYTOJŲ knygomis, išleistomis Čekoslovakijoje, supažindina tarptautinėje literatūros vertėjų konferencijoje Bratislavoje ir Dobžišėje dalyvavęs Stasys Sabonis. Pernai Bratislavoje buvo išleista lietuvių apsakymo antologija "Gintaro krantai", M. Sluckio apysaka "Svetimos plunksnos", J. Avyžiaus romanas "Sodybų tuštėjimo metas", A. Bieliausko romanas "Rožės žydi raudonai". Spaudai ruošiamas slovakų kalba V. Bubnio romanas "Po vasaros dangum". Jis taipgi verčiamas ir į čekų kalbą, o J. Avyžiaus knyga "Sodybų tuštėjimo metas" jau esanti išversta. Numatoma išversti ir išleisti R. Kašausko apsakas.

TARPTAUTINIAME JAUNIMO CHORŲ konkurse Jugoslavijoje, Celijos mieste, II prizą merginų chorų grupėje laimėjo Vilniaus profsajungų kultūros namų "Liepaitės", vadovaujamos Liucijos Palinauskaitės. Ši vilniečių chorą sudaro 46 mergaitės. Konkurso programon, be privalomos slovenų kompozitoriaus Skrebotniko dainos, jos buvo įtraukusios A. Budriūno, R. Ščedrino, I. Stravinskio ir G. Salmano kompozicijas. Po konkurso įvykusios koncertuos įvairiuose Jugoslavijos miestuose "Liepaitės" atliko mūsų liaudies dainas, lietuvių kompozitorių bei klasikų kūrinius.

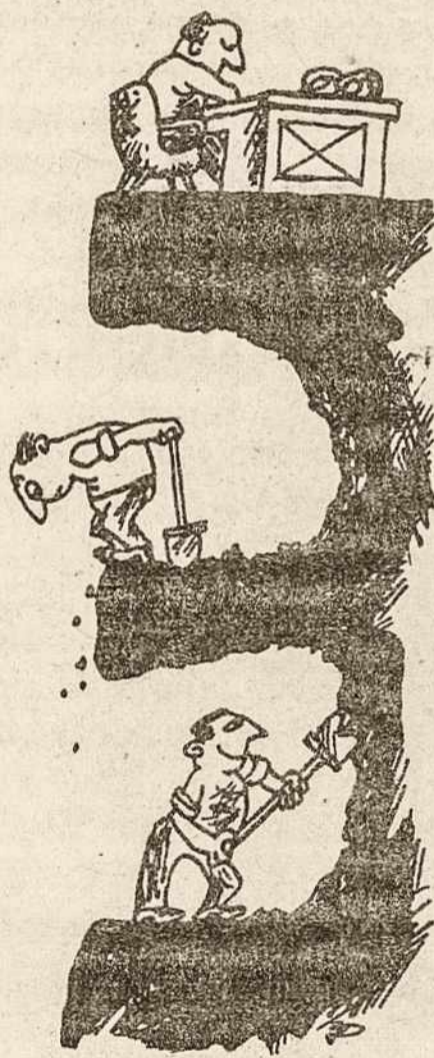
DIDŽIAJAME VARSUVOS TEATRE pagrindinį Cavaradossi vaidmenį G. Puccini operoje "Tosca" atliko vilnietis tenoras Virgilijus Noreika. Jo partnere Toscos vaidmenyje buvo pasaulinio garso Švedijos sopranas

Birgita Nilson. Operą dirigavo Kjeļu Imbrehison, valstybinės Stockholmo operos dirigentas.

LEOPOLDAS DIRGRYS, vilnietis vargonų virtuozas, išvyko gastrolių į Čekoslovakiją, Austriją ir Šveicariją. Koncertams jis paruošė penkias skirtingas programas, į kurias yra įtraukti du lietuvių kompozitorių kūriniai — Teisučio Makačino "Sonata" ir Juliaus Juzeliūno "Koncertas vargonams".

MATO SLANČIAUSKO surinktas "Šiaurės Lietuvos pasakas" išleido "Vaga" Vilniuje. Leidiniui panaudota Mokslų Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto rankraštyų medžiaga, paruošta Norberto Vėliaus ir Ados Seselskytės, redaguota Kosto Aleksyno. M. Slančiauskas (1850—1924) šias pasakas buvo užrašęs Rudiškių, Joniškių, Žagarės bei kitose apylinkėse. Leidinys yra įtrauktos 153 gyvulinės, stebuklinės bei kitokio žanro pasakos. N. Vėliaus įvadas skaitytojus supažindina su M. Slančiausku, savamokslu kaimo siuvėju, mūsų tautos švietėju spaudos draudimo metais, kraštotyros entuziastu, surinkusiu apie 3.000 tautosakos kūrinių, 1.500 etnografinės medžiagos vienetų.

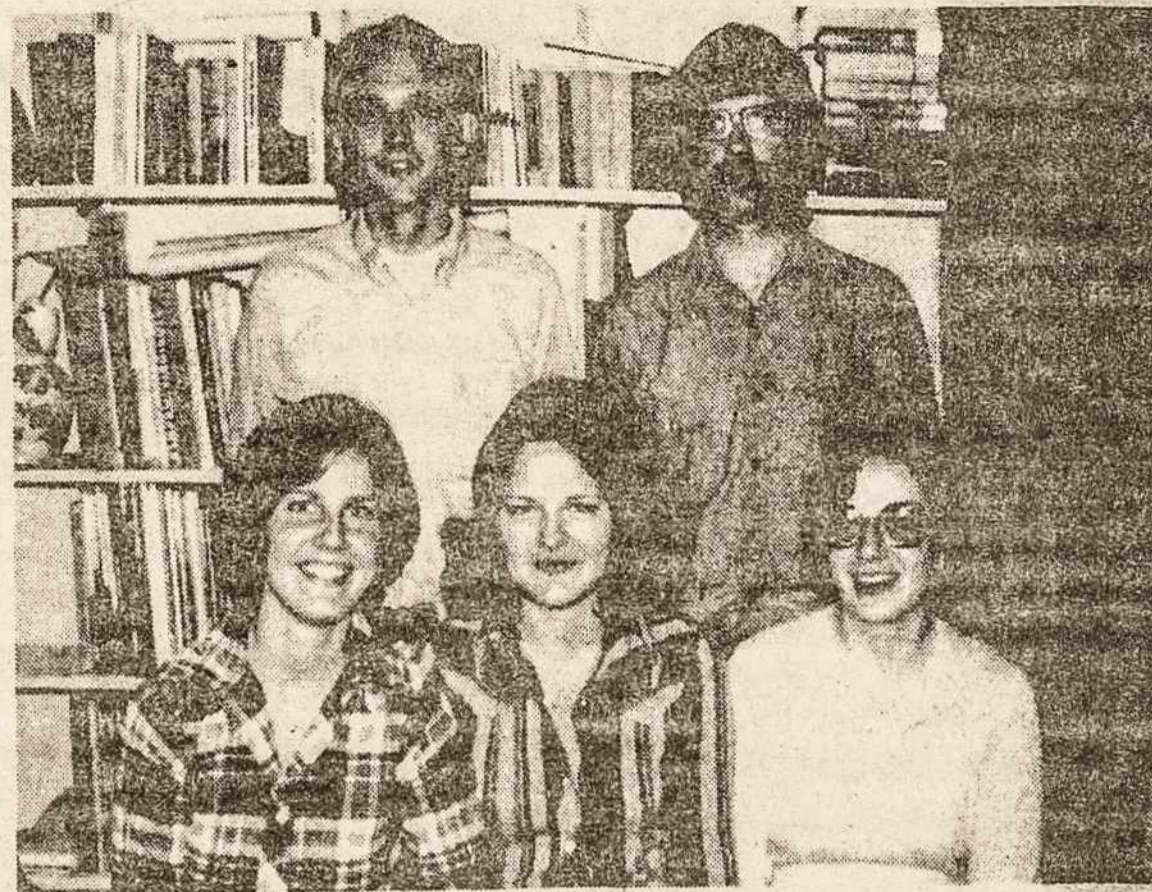
BENDRADARBIAI

Idealus bendradarbiavimas visuomeninį darbą dirbant.

Kad draugai žinotų

"Time" laikraštyje Britanijoje buvo paskelbtas pranešimas: "Mr. Guy Bellamy prašo savo draugus ir pažįstamus neužsigauti, jeigu jis, sutiktas gatvėje, neatsako į sveikinimus. Tai dėlto, kad būna girtas ar išdidus, bet kad yra trumparegis".

Nauja Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubu valdyba. Iš kairės stovi: pirm. Vytautas Mickevičius, Andrius Gaputis; sėdi: Snaigė Valiūnaitė, Dalia Sokolovaitė, Dana Žulytė. Trūksta Algio Janušausko

VILNIAUS "LĖLĖS" TEATRAS šią vasarą persikels į jam pritaikytas nuolatinės patalpas. Direktorius Eduardo Mauruko pranešimu, Rysių Klube dabar mažiesiems žiūrovams vaidinama M. Martinaičio "Pelenų antelė", S. Gedos "Pasaka apie berniuką Nieką", J. Marano "Žiogelis išdaigininkas". Nuolatinėse patalpose, be lėlių spektaklių, planuojama rengti vaikų piešinių parodas, pasakų popietes, pokalbius meno ir grožio klausimais.

Garsi pianistė domisi Čiurlioniu

Šveicarijoje gyvenanti pianistė Ida Krehm-Pick š.m. spalio 6 d. skambins M. K. Čiurlionio kūrinius Vakarų Berlyno aukštojoje muzikos mokykloje (Hochschule für Musik), o spalio 9 d. — Milane „Circolo del Giardino“ koncerte.

Pianistė I. Krehm gimė ir užaugo Toronte, Kanadoje, bet vedybų keliu pasidarė Jungtinių Amerikos Valstybių pilietė. Kelis metus išgyvenusi britų sostinėj, ji persikėlė į Šveicariją ir išsikūrė Comano vietovėje, netoli Lugano, itališkame Šveicarijos kantone.

Koncertuodama New Yorke, pianistė per tenyškščius lietuvius susidomėjo M. K. Čiurlionio kūryba. Gavusi mūsų tautiečio gaidas fortepionui, ji taip susižavėjo jo muzika, kad tuojau pat nusistatė įtraukti jo kūrinius į savo koncertų programą. Pirmą kartą I. Krehm skambins Čiurlionio veikažus Berlyne. Koncerto programą sudaro Bacho, Schumanno ir Čiurlionio kūriniai. Mūsų kompozitoriaus veikalams skirta apie 20 minučių laiko.

Ida Krehm-Pick aukštai veruna Čiurlionio kūrybą. Kai kuriuos jo kūrinius ji laiko net vertingesniais, kaip, pav., Chopino kompozicijas. Pianistė taip pat stengiasi išgilinti į mūsų tautiečio asmenybę, kuri ją žavi savo dramatingumu ir tragika. Tuo tikslu ji atsidėjusi skaito jai prieinamą literatūrą apie menininką. Su kai kuriais veikalais lietuvių kalba ją supažindino mūsų tautiečiai tiek Amerikoje, tiek Šveicarijoje.

Tenka dar pastebėti, kad Ida Krehm-Pick yra ne tik pianistė, bet ir dirigentė. Tarp kita ko, ji vadovavo orkestrų koncertams Indijoje, Filipinuose ir kt. Iš jos muzikinės karjeros matyti, kad pianistė dalyvavo kaip solistė Clevelando, Chicagos, Philadelphijos, Londono ir kitų garsių orkestrų koncertuose.

Šiomis dienomis poniją Idą Krehm-Pick plankė Berne, Šveicarijoje, gyvenęs dr. A. Gerutis.

— Adomo Mickevičiaus "Pono Tado" naujas vertimas pasirodė ok. Lietuvos knygų rinkoje. Vertimo darbą iš naujo atliko V. Mykolaitis ir Justinas Marcinkevičius. Iliustracijos M. E. Andriolio, paimtos iš lenkiško leidimo. Vertimas tikslus ir geras. 479 pusl. Šia proga pažymėtina, kad nepriklausomybės metais atlikti ir išleisti net du Pono Tado vertimai: K. Šakenio ir J. Valaičio.

PROF. DR. PAULIUS RABIKASKAS, SJ, popiežiškojo Gregoriaus universiteto istorijos fakulteto dekanas Romoje, 1975 m. pabaigoje buvo išrinktas šio universiteto vicerektorium ir paskirtas minėto fakulteto leidžiamo žurnalo "Archivum Historiae Pontificiae" redaktorium. Žurnale skelbiamos su popiežių istorija susietos studijos. Prof. dr. P. Rabikaskas yra pirmasis lietuvis jėzuitas, susilaukęs tokio augšto pripažinimo bei įvertinimo.

SOL. VALENTINAS ADAMKEVICIUS, Vilniaus operos tenoras, savo amžiaus penkiasdešimtmetį paminėjo G. Donizetti operos "Lucia di Lammermoor" spektakliu, kuris jam taip pat buvo sukaktuvinis — 1500-tasis. Dainuoti operoje jis pradėjo 1949 m., Kipro Petrausko dainavimo klase Vilniaus konservatorijoje baigė 1950 m. Rekordinis spektaklių skaičius liudija tikrai didelę šio solisto darbo našumą. Jo repertuarre yra tik vieno K. Petrausko kadaise atliekami Otelo ir Rhadameso vaidmenys iš G. Verdi operų "Otelas" ir "Aida".

ALGIMANTAS MASIULIS, Panevėžio dramos teatro aktorius, plačiai reiškiasi filmuose. Šiuo metu jis kuria jau 27-tą ir 28-tą vaidmenį Rygos ir "Mosfilmo" kino studijose. Rygoje A. Masiulis dalyvauja rež. S. Tarasovo Anglijos Robin Hoodo nuotykių filme "Robino Hudo strėlės", Maskvoje — rež. Vytauto Žalakevičiaus filme "Keturiasdešimt ketvirtųjų rugpjūtis". V. Kst.

MŪSŲ ŽINIOS

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA DIDŽIOSIOS SAVAITĖS APEIGOS

Verbų sekmadienį, balandžio 11, verbų pašventinimas ir Mišios 8:00 val. Mookoje /8:30 Jaçana, 10:30 Bom Retiro, 16:30 Utin-goje/.

Didįjį pirmadienį, antradienį, trečiadienį - Mišios 7 val. Mookoje
Didįjį ketvirtadienį, 20:00 val. Viešpaties Vakarienes Mišios Mookoje.

Didįjį šeštadienį, 20 val. Viešpaties Prisikėlimo vigilija Mookoje.

Velykų Sekmadienį, balandžio 18, šv. Mišios 8 val. Mookoje, 8:20 Agua Rasa, 11:00 Moinho Velho, 16:30 Lapoje.

Atgailos sakramentas suteikiamas /išpažinčių klausoma/ viena valandą prieš pamaldos.

PASISEKĖ PIRMA SUSIRINKIMO DIENA

Sekmadienį sėkmingai praves-ta pirmoji mėnesinė susirinkimų diena V. Zelinoje. Lietuviškose Mišiose 15 val. dalyvavo 213 asmenų Mišių skaitymus ir komentarus skaitė Liucijos Jodelytės paruoštas jaunimas, pamaldas laikė ir pamokslą sakė klebonas kun. J. Šeškevičius, ragindamas išlaikyti religinę ir tautinę gyvybę kviesdamas visus São Paulo lietuvius nors kartą per mėnesį dalyvauti šiose ypatingose Mišiose, ir primindamas apie tradicinį Prisikėlimą V. Zelinoje 6 val. Velykų rytą.

Nuo 16 val. iki beveik 21 val. veikė šeimininkų paruošta kavinė, gaivindama net šešių susirinkimų dalyvius. Manoma, kad ne kiekvieną mėnesį išpuls tiek posėdžių iš karto. Sekanti mėnesinė lietuvių susirinkimų diena – balandžio 25 (paskutinis sekmadienis), prasidedantis su pamaldomis 15 val.

IMIGRACIJOS ŠVENTĖS ŽINIOS

Pirmą kartą sekmadienį, kovo 28, susirinko pilnas 50 m. Imigracijos metų komitetas, papildytas organizacijų atstovais ir kitais susidomėjusiais asmenimis. L. K. Bendruomenės chorą atstovavo J. Šepetauskas, Vyrų Broliją V. Banys, L. Kat. Moterų draugiją O. Guigienė, V. Zelinos Maldos Apaštalavimą A. Trūbienė, BLB Literatūros ratelį Ž. Jūraitytė, Kunigų vienybę A. Saulaitis, Dramos ratelio mėgėjus „Žilvitis“ M. Vinkšnaitienė.

Komitetas su valdyba skelbia Imigracijos ženklo – simbolio konkursą su trimis premijomis (500 300 ir 200 kr.), kuris baigsis gegužės 10 (žr. 6 psl.) Gegužės 30 d. ruošia 15 val. pamaldas, po jų K. Ambrozevičiaus pravesimą metinę programą su to laikotarpio artistais, pirmųjų 1926 m. imigrantų pagerbimu ir vaišėmis Jaunimo namuose. Komitetas prašo iki birželio 10 įteikti straipsnius, rašinius ir atsiminimus, kurie bus ...

MŪSU MIRUSIEJI

Olga Birutė Juodzevičiūtė Sima lha, 38 metų, mirė Mookoje kovo 26, palikdama vyrą Luiz Simalha, brolius Kazį ir Antaną, tėvą Antaną Juodzevičių ir kitus gimines. Palaidota Šv. Petro kapuose, V. Alpinoje. Septintos dienos mišios Bom Conselho bažnyčioje kovo 31 19:30 val.

Kovo 27 d. mirė, septynis mėnesius iškentėjęs ligoninėj, **SILVESTRAS PAKALNIS**, kilęs iš Švenčionių (1902.XI.13), seniausias Zelinoj gyven-tojas. Vyrų Brolijos narys iš pat pradžios.

Liko Lietuvoj sesuo (86 metų) ir brolis, o Brazilijoj seserys Ona ir Teklė; žmona Ona, duktė Eugenija, žentas Adolfas Sagevičius ir du vaikaičiai (Kanadoj); Brazilijoj – sūnus Vytautas, marti Marija ir anūkė Ana Maria.

7-tos dienos Mišios bus V. Zelinoj 2 balandžio, 19 val.

Ona Masienė dėkoja brolijon ligonį lankiusiem ir palydėjusiem į amžino poilsio vietą.

spausdinami dar šiais metais abiem kalbom išleisiamuose leidiniuose apie lietuvius Brazilijoje. Birželio 19 Santa Isabel kviečiama gegužinė su Joninių laužu finansams paremti.

Lietuvių imigracijos paminklo ir Lietuvos aikštės reikalais miesto valdyboje tariasi kpt. J. Čiuvinas. Dramos ratelis Žilvitis, vadovaujamas M. Vinkšnaitienės, rengia dramą. Komitetas prašo visų organizacijų iki balandžio 25 siūlyti lietuvių ir kitataučių, kuriuos būtų galima kviešti į Garbės komitetą.

KAZI ir VERONIKĄ BACEVIČIUS, švenčiančius auksinį vedybų jubiliejų, sveikina, Viešpaties nuolatinės palaimos ir ilgiausių metų nuoširdžiai linki

Vytautas ir Eugenija,
Beatriz, Flavijus ir Klarisė
Bacevičiai.

VEDYBINIO GYVENIMO 50 METŲ JUBILIEJUS

Šeštadienį, kovo 27, Kazimieras ir Veronika Bacevičiai šv. Kazimiero koplyčioje su giminėmis ir draugais atšventė auksinę vedybų sukaktį. Mišių skaitymus parinko sūnus Vytautas su šeima, skaitė vaikaičiai Beatriz ir Flavijus, o tautine išreiškiančia Tėvynės meilę juostele surištus žiedus nešė jauniausia anūkė Klarisė. Prieš jubiliejaus palaiminimą ir apeigas kun. A. Saulaitis pagal Evangelijos žodžius paminėjo, kad po tiek metų tikrai galima sakyti, jog namai buvo pastatyti ant uolos ir ne ant smėlio.

Po pamaldų sūnaus Vyto namuose priėmė dalyvavo apie 40 žmonių, vaišintų lietuviškais valgiais. Prieš pildami tortą Bacevičiai tarė trumpą žodį, dėkodami Dievui ir visiems. Svečiai atsiliepė giedodami "Ilgiausių metų".

Kazimieras gimė Baltimorėje, JAV; 1914 metais nuvyko Lietuvon Veronika gimusi Kaune, kur juos sutuokė kun. Jeronimas Valaitis šv. Juozapo bažnyčioje, Aleksote. 1926 birželio 2 išvažiavo iš Lietuvos gyveno keleris metus Ribeirão Preto, kur Kazimieras dirbo ugniagesiu. Aštuoneris metus praleido Rio de Janeiro, ir sužeidus ranką, atvažiavo į São Paulį, kur Kazimieras dirbo kaip pardavėjas Sabrico firmoje. Jau aštuoneri metai gyvena Praia Grande.

Bacevičiai yra nuolatiniai Mūsų Lietuvos skaitytojai, Kazimieras mėgsta lietuvišką muziką, visada priklausė lietuviškom organizacijom

Petras sveikina močiutę LIUDĄ gimtadienio proga

Sekantis pilno komiteto, su bairių or organizacijų atstovais, posėdis įvyks balandžio 25, po 15 val. pamaldų V. Zelinoje.

KONGRESO KOMITETAS BAI-GIA DARBA

Brazilijos JK finansų komisija posėdžiavo kovo 25 pas pirmininką prel. P. Ragažinską. Išdininkas Jonas Tatarūnas pristatė apyskaitą, kuri bus nuvežta į trijų kraštų paskutinį posėdį Montevidėjuje sekančią savaitę, o po to paduota pilnam Brazilijos JK komitetui, kuris renkasi balandžio 25, 16 val. Zelinoje. Pagal finansų komisijos pranešimą, visa Jaunimo kongreso Brazilijoje apyvarta siekė 490.000,00 kruzeirų. Finansų komisija pasitarė ir priėjo vieningos nuomonės apie kas darytina su JK li-kučiu.

ATIDĖJO GEGUŽINĖ

L. Kat. Bendruomenės gegužinė, pramatyta balandžio 21 d., buvo atidėta. Tikslī data bus pranešta vėliau.

LIETUVA VIETINĖJ SPAUDOJ

Kovo 28 dienos laidoj O ESTADO DE SÃO PAULO talpino „especial“ informaciją „A sovietação dos bálticos“. João Alves das Neves, pasinaudodamas 1976.2.15 d. manifestu, VLIKo atsisaukimu 1965.1.18, Brazilijos Kunigų Vienybės leidiniu 1972 m. ir kitais šaltiniais, trumpai apžvelgia Lietuvos valstybės istoriją, pradedant Mindaugu (1226 m.) iki šių dienų sovietų užgrobumo ir tautos išsklaidymo. Autorius pakartotinai pabrėžia, kad Pabaltijo kraštuose yra griežtas tautinis nusistatymas prieš okupantą.

MŪSŲ ŽINIOS

GAVĖNIOS SUSIMASTYMU

BLB-nės TARYBOS-VALDYBOS IS JAUNIMO VEIKLOS POSĖDIS

šaukiamas balandžio 3 d., šeštadienį, 15 val., šv. Kazimiero parapijos patalpose. Tikslas: aptarti rinkimų reikalus.

KVIEČIA RINKIMUS

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės rinkimai pramatyti Atvelykio sekmadienį, balandžio 25. BLB dabartinė taryba renkasi kovo 28 rinkimų reikalams apspręsti. Kaip visada, kas antrus metus vykstančių rinkimų kandidatai bus aprašomi Mūsų Lietuvoje ir kartu su ML išsiuntinėti balsavimo lapai. Balsavimo vietas ir valandos nurodysimos vėliau.

Jaunimo kultūrinis ratelis, kurio pobūviai pravedami daugiausia portugalų kalba, renkasi balandžio 10, šeštadienį, 19:30 val. šv. Kazimiero parapijos patalpose. Programoje: Žalčiai senovės lietuvių tikyboje (Ž. Jūraitytė), Lietuvių liaudies dainų bruožai (Lidija Rubliauskaitė), iš tautinių šokių istorijos (S. Saldytė, R. Saldys, Leonisė Rubliauskaitė, P. Jurgilas), Lietuvos pajūrio vaizdai (jaunesniųjų grupė).

Sekantis didesnis renginys – visų lauktas „Kopūstų balius“, balandžio 24, šeštadienį, nuo 19:30 val. šv. Kazimiero parapijos salėje. Be įdomios programos ir sma-

gių šokių, skaniausi ir įvairiausi valgiai, pagaminti iš kopūstų. Apranga vaikiški mokykliniai drabužiai. (Žr. plačiau 6 psl.)

Jau virš 30 užsirašė priešvėlykinėms jaunimo susikaupimo dienoms Cotijoje balandžio 3-4, bet dar yra vietos. Norintieji dalyvauti užsirašo klebonijoje. Išvažiuoja iš Jaunimo namų 14 val., iš Cotijos sekmadienį apie 19 val.

VEIKLOS KALENDORIUS

Balandžio 3 (14 val. iš Zelinės) iki 4/19 val. Jaunimo susikaupimo dienos, Granja Vianna, Cotia, nuo 14 m. amžiaus.

Balandžio 8, paskutinė diena ML redakcijai įteikti asmeninius ar organizacijų sveikinimus vėlykiniam ML numeriui.

Balandžio 10, 16 val. BL Bendruomenės Tarybos posėdis, R. Juatindiba, 28.

Balandžio 10, 18 val., Rūtelės tėvų susirinkimas Jaunimo namuose.

Balandžio 10, 19:30 val. Jaunimo kultūrinio ratelio antrasis pobūvis (portugalų kalba) R. Juatindiba, 28 - Moóca.

Balandžio 10-11, paskutinis trijų kraštų Jaunimo kongreso ko-

miteto posėdis, Montevideo Balandžio 18, VELYKOS. (Žr. Didžiosios savaitės tvarkaraštį atskirai)

Balandžio 18, 11 val. Rio de Janeiro lietuvių pamaldos katedros koplyčioje.

Balandžio 19, SP. liet. kunigų išvyka.

Balandžio 23, 20 val. 50 m. I. migracijos komiteto valdybos posėdis Jaunimo namuose.

Balandžio 24, 19:30 val. jaunimo ruošiamas „Kopūstų balius“ R. Juatindiba, 28 - Moóca.

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų gydytoja

DRA. HELGA HERING
médica

HOMENS-SENHORAS
CRIANÇAS

Av. Eulina, 99 – V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Límão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS, MINI-SOMBRINHAS TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual 104.519.517

CGC. 60.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones 274-0677 - (Res.274-1886)
São Paulo

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Director responsável
ANTONIO AQUINO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

MŪSŲ
LIETUVA

METINĖ PRENUMERATA: 70 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 350 kr. Paskiro numerio kaina: 1,50 kruzėiras. Užuojautos ir sveikinimai nuo 20 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Taisymas spausdinamas pirmadienį: vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.